

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
8. oktober 2020

Kommissionens meddelelse om status på de nationale energi- og klimaplaner

KOM(2020) 564

Notatet sendes tillige til Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg

1. Resumé

Kommissionen har den 18. september 2020 offentliggjort en meddelelse, som indeholder en samlet vurdering af de 27 medlemslandes nationale energi- og klimaplaner (NECP'er).

De 27 færdige planer giver et billede af medlemsstaternes tilgang til første fase af omstillingen til klimaneutralitet med fokus på dekarbonisering, energieffektivitet, energiforsynings sikkerhed, det indre marked for energi, samt forskning, innovation og konkurrenceevne. Meddelelsen indeholder samtidig en vurdering af, hvordan EU samlet set står i forhold til at indfri EU's nuværende klimamål. Kommissionen forventes i oktober at følge op med konkrete landespecifikke anbefalinger til medlemslandenes planer.

Meddelelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen, da en monitorerings- og planlægningsproces omkring de nationale energi- og klimaplaner er med til at bidrage til implementeringen af et indre marked for energi i EU og til opfyldelse af EU's klima- og energipolitiske pejlemærker og målsætninger.

2. Baggrund

Forordningen om forvaltningssystemet for Energiunionen trådte i kraft den 24. december 2018. Forvaltningssystemet har til formål at etablere en monitorerings- og planlægningsmekanisme, der sikrer, at relevante energirelaterede aktiviteter i Europa samlet set bidrager til EU's overordnede mål og målsætninger i regi af Energiunionen. Udmøntningen sker primært via nationale energi- og klimaplaner, som medlemsstaterne skulle indsende til Kommissionen senest 31. december 2019.

Da flere af EU's overordnede mål er fælles EU-mål, der ikke er byrdefordelt på nationalt niveau, fremgår det af forordningen om forvaltningssystemet, at hvert land skal melde bidrag ind, der er tilstrækkeligt til, at EU i fællesskab opnår målene for 2030. Disse bidrag skal indgå i de nationale energi- og klimaplaner. Hvis de indmeldte bidrag ikke samlet set er nok til at nå de fælles mål, er der i forordningen beskrevet en række tiltag, hvormed Kommissionen kan opfordre medlemslandene til at øge sine bidrag eller foreslå nye virkemidler på EU-niveau.

Som opfølgning på denne proces har Kommissionen den 18. september 2020 offentliggjort en meddelelse, hvori de samlet set foretager en vurdering af de nationale energi- og klimaplaner, KOM(2020)564¹.

Kommissionen vil medio oktober offentliggøre de landespecifikke anbefalinger, der omhandler hver enkelt medlemslands nationale energi- og klimaplan, i forbindelse med Kommissionens rapport om status for Energiunionen.

3. Formål og indhold

Kommissionens meddelelse giver en overordnet beskrivelse og samlet vurdering af medlemslandenes NECP'er. Meddelelsen indeholder samtidig en vurdering af, hvordan EU samlet set står i forhold til at indfri EU's nuværende klimamål. Vurderingen af NECP'erne er også medtaget i Kommissionens 2030-plan².

I meddelelsen fremhæver Kommissionen følgende:

- At medlemsstaternes initiativer samlet vil medføre en reduktion i drivhusgasudledninger på 41 pct., hvilket overstiger EU's nuværende klimamål i 2030 på mindst 40 pct. i forhold til 1990.
- At initiativerne beskrevet i NECP'erne vil medføre reduktion i drivhusgasudledninger i 2030 på 32 pct. i de ikke-kvotebelagte sektorer, hvilket overstiger målet for de ikke-kvotebelagte sektorer på 30 pct. i 2030 i forhold til niveauet i 2005.
- At andelen af vedvarende energi under eksisterende og planlagte foranstaltninger kan nå op på 33,1 til 33,7 pct. på EU-niveau. Dette overstiger det fælles EU-mål om mindst 32 pct. vedvarende energi i det europæiske energimix i 2030. Danmarks planer om 4 GW havvind fremhæves som én af flere projekter for vedvarende energi, som kan bidrage til den økonomiske genopretning.
- At der er en manko i forhold til at nå EU's mål om 32,5 pct. energieffektivisering i 2030 på 2,8 procentpoint for det primære energiforbrug og 3,1 procentpoint for det endelige energiforbrug. Den samlede ambition er dermed forøget siden de første udkast til energi- og klimaplaner blev fremsendt fra medlemslandene, men er stadig ikke nok til at nå målet for energieffektivisering

¹ Kommissionens meddelelse om "Vurdering af nationale energi- og klimaplaner – understøtte den grønne omstilling og fremme økonomisk genopretning igennem integreret energi- og klimaplanlægning"

² Kommissionens meddelelse om styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 – Investering i en klimaneutral fremtid til gavn for borgere, KOM (2020) 562

- At medlemslandene giver indikation på, at nettooptaget af CO₂ er faldende pga. aldrende skove, skovfældning og øgede naturlige udsving. Kommissionen henviser til, at fremskrivningerne i NECP'erne tyder på, at nettooptaget på EU-niveau kan falde med cirka 1/3 i 2030 i forhold til niveauet i 2005.
- At de fleste medlemslande allerede har nået og endog langt overskredet EU's mål for interkonnektivitet på 15 pct. i 2030. Kommissionen fremhæver, at de fortsat vil hjælpe de resterende medlemslande med at øge deres interkonnektivitets-kapacitet.

Af meddelelsen fremgår det, at Kommissionen overordnet anbefaler de medlemslande, som forventes ikke at nå deres nationale bindende VE-mål for 2020 at overveje yderligere foranstaltninger, herunder samarbejds mekanismer for at sikre, at de når deres mål for 2020. Det fremhæves, at Kommissionens analyse for et opjusteret 2030-klimamål på mindst 55 pct. peger på en nødvendig opjustering af EU's andel af vedvarende energi på mellem 38-40 pct. i 2030. Medlemsstaterne opfordres desuden til at gøre bedre brug af en række værktøjer, som ikke er tilstrækkeligt inkluderet i NECP'erne, herunder bl.a. anvendelse af overskudsvarme/køling, understøtte elektrificering af transport baseret på vedvarende energi samt gennemsigthed omkring planlagte udbud.

Kommissionen understreger, at der bliver behov for tilpasning af netregler og infrastruktur for at imødekomme en stigning i decentral energiproduktion, store havvindprojekter samt hybridprojekter, der kombinerer vedvarende energi med lagring, særligt igennem vedvarende brint.

Selvom COVID-19 krisen potentielt kan nedbringe det samlede energiforbrug til et niveau, der nærmer sig det samlede energieffektivitetsmål EU-mål for 2020 fremhæver Kommissionen behovet for yderligere foranstaltninger fra medlemsstaternes side. Kommissionens konsekvensanalyse af et opjusteret 2030-klimamål til mindst 55 pct. viser, at en øget ambition for reduktion af drivhusgasudledninger kræver, at energieffektivitetsindsatsen skal øges. For at lukke mankoen ift. EE-målet planlægger Kommissionen at præsentere initiativet om renoveringsbølgen og en gennemgang og mulig genåbning af energieffektivitetsdirektivet. Samtidig forbereder Kommissionen en vejledning til medlemsstaterne om anvendelsen af 'energieffektivitetsførst-princippet' samt en arbejdsplan for ecodesign og energimærkning med mulighed for revision af reguleringen på området.

I lyset af COVID-19-pandemien fremhæver Kommissionen nødvendigheden af, at medlemslandene identificerer politiske tiltag og foranstaltninger fra NECP'erne til at forbedre beredskabet og styrke modstandsdygtigheden af deres energisystemer.

Det fremgår desuden af meddelelsen, at Kommissionen vil fortsætte sin dialog med medlemslandene med henblik på at støtte den fulde gennemførelse af planerne, samt at sikre disses fortsatte kurs mod 2030-målene.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for dansk ret, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen vurderes i sig selv ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen vurderes i sig selv ikke at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Meddelelsen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke uddybende kendskab til andres landes holdninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen. Regeringen finder, at en monitorerings- og planlægningsproces omkring de nationale energi- og klimaplaner er vigtig, da den er med til at bidrage til implementeringen af et indre marked for energi i EU og til opfyldelse af EU's klima- og energipolitiske pejlemærker og målsætninger. De nationale energi- og klimaplaner er et vigtigt instrument til at sikre, at de fælles målsætninger for klima og energi i EU nås.

Regeringen støtter, at Kommissionen løbende vurderer status ift. de fælles mål i en iterativ proces, hvor medlemsstaterne løbende opdaterer og udbygger deres planer på baggrund af nye initiativer.

Kommissionens fokus på opjusterede klimamål og NECP'ernes understøttelse heraf hænger godt sammen med regeringens egen dagsorden inden for klima og energi,

herunder regeringens nationale mål om 70 pct. reduktion af drivhusgasudledningerne i 2030.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Kommissionens meddelelse om udkast til nationale energi- og klimaplaner har dog været forelagt til orientering den 29. november 2019.